

een dikke hommel, ofschoon hij met die vangst wel eens verlegen zit, want het is een heele toer, om zoo'n groot hard ruig beest stuk te krijgen. De giftige angel, daar schijnt hij niet van te weten.

Als de vogels ons zelf de weg niet gewezen hadden, dan waren we misschien niet eens op de gedachte gekomen, dat deze hoop dorre bladeren geheel hun huiselijk geluk bevatte. Zulke opeenhoopingen van bladeren en afval vormen zich vaak binnenin de vele takken en stammetjes van onze sierheesters, waar de winterstorm ze eigenlijk bijeenveegt. Maar als we beter toezien, dan moeten we dra erkennen, dat hier een bouwmeester, een kunstenaar, is bezig geweest. Het zijn niet enkel dorre bladertjes die we voor ons hebben; gras en stroo-halmen, bastvezels en dunne stengeltjes zijn op kunstige manier dooreen gevlochten, zoodat op een stevige, dikke onderlaag zich een koepel welft van bijna een dM. hoog. Enkele sterke stroodraden omspannen en schragen dat gewelf gelijk de hoepen van een huifkar. Waar de takken van den heester, die 't geheele kunstwerk verborgen houdt, het dichtst bijeenstaan, bevindt zich in de koepel een vrij ruime poort, welks bovengewelf een weinig over den drempel vooruitsteekt — bij wijze van portiek. Daarbinnen ligt nu het eigenlijke nest, weer bestaande uit drie lagen; eerst dorre grasjes, dan wol of veegsel, dat de diertjes stellig uit onze vuilnisbakken bijeenkrabbelen en eindelijk veertjes, meestal van andere vogels. Daarop komen dan de eitjes te liggen, vijf of zes, bijna rond (11 mM, bij 9 mM.) soms geheel wit, maar meestal met een stuk of tien bruinroode donkere stippen. Die worden bebroed door het wijfje. Nu blijkt het eens goed, wat een prachtig nest de diertjes eigenlijk gebouwd hebben. Er gaat bijna geen broedwarmte verloren! Ga maar eens na: eerst veeren, die bijna geen

warmte doorlaten, dan wol, die het evenmin doet, dan hooi, (waarmee de boer zijn klompen voorziet om warme voeten te houden) en eindelijk dorre bladeren en stroo, waarvan we het koude-werend vermogen dadelijk inzien, als we maar eventjes bedenken hoe bloemkweekers hun teere plantjes en bollen ermede tegen den felsten vorst beveiligen. Ik geloof niet, dat er in het weelderigst ingerichte menschenverblijf op aarde zoo tegen warmteverlies gewaakt wordt. Wel is waar is de opening van het nest wat groot, maar gij moet niet vergeten dat het broedende vogeltje zelf daarvoor ook als tochtdeur dient.

De jongen komen te voorschijn achttien of twintig dagen, nadat het eerste eitje gelegd is en worden hoofdzakelijk door het wijfje gevoederd en verpleegd. Die verpleging bestaat daarin, dat zij het nest zindelijk en in orde houdt, en in de eerste dagen van tijd tot tijd de kleine kale geelbekjes een beetje warmt. Ook den geheelen nacht tot laat in den morgen koestert zij ze.

In Juni leeren ze onder leiding der ouders vliegen en sluipen en insecten vangen, maar in de zomervacantie zijn ze al wijs genoeg, om hun geboorteland vaarwel te zeggen en den stroom der menschelijke touristen te volgen naar de zonnige stranden van de Middellandsche zee, waar ze de herfst en winter doorbrengen. Hoe ze zoo wijs komen, om zonder gids die reis te doen, weet niemand tot dusver.

De ouders blijven nog tot in November en, zooals ik reeds gezegd heb, er zijn er wel, die voor goed zouden willen blijven. Ze hebben zeker ook al opgemerkt, dat de bloemenlente soms in Slachtmaand al begint. Want *Draba verna* bloeit dikwijls reeds in die maand en in Engeland zijn Meidorens, die om Kerstfeest in vollen bloei staan!

J. P. T.

Het Speenkruid.

(*RANUNCULUS FICARIA* OF *FICARIA RANUNCULOIDES*.)

Wie op een der eerste lentedagen in de nabijheid van stad of dorp eene wandeling doet, zal vrij waarschijnlijk hier of daar langs den weg wat boterbloemen vinden liggen, misschien verspreid, misschien tot een bosje samengebonden, maar in ieder geval in deerniswaardigen toestand. Daar boeten zij haar schoonheid, die voor enkele oogenblikken het onschuldige hartje van een blozenden vlaskop of een aardig blauwoogje heeft betooverd. Ze waren zoo mooi in de lentezon, ze werden met ijver geplukt, — ze verflensten in het kleine vuistje zoo gauw! De kleine werd bovendien wat moe, en wierp ze lusteloos weg.

Dit is zeker een aandoenlijk onderwerp: de langzame marteldood in den zonneschijn van veldbloemen, afgerukt door een argeloozen kleine. Doch wij zullen er voor heden geen klaagzang op schrijven. Het is óók een moeilijk onderwerp voor den plantenkenner: dat verwelken van bloemen, die geen water krijgen. Het kind plukte geopende bloemen, die op een veerkrachtigen steel stonden. Hij had ze nog maar

korten tijd in de hand, toen ze zich reeds sloten en aan de krachteloze stelen gingen overhangen. Het watergebrek heeft dus beweging der bloemblaadjes en verslapping van den steel ten gevolge gehad. Leg dit nu eens uit.

Kijk, dat is, zooals wij zeiden, eene moeilijke opgave. Het zou kunnen zijn, dat iemand de werking van de brandspuit, van het horloge, de inrichting eener kachel en eener lamp wist te verklaren, en dat onze verflenste bloemen hem in verlegenheid brachten. Ja, aan zeer bekende, dood alledaagsche verschijnselen kunnen dikwijls lastige vragen worden vastgeknoopt. Geen onderwerp is te onbeduidend om eens na te gaan, wat er al zoo aan vast is.

En dus lezer, al kent ge het speenkruid sinds jaren, al kijkt gij het op uwe voorjaarswandeling niet meer aan, zoo gewoon als het is, ik durf u opwekken, om nog eens met de kindertjes in het veld te gaan en u voor eenigen tijd aan de waarneming van het bekende plantje te geven. En mocht ge het nog niet kennen, welnu, knoop dan in

dit voorjaar de kennis aan. Het recept, om het te vinden, is eenvoudig genoeg. Zoek in de eerste lentedagen op niet te droge plaatsen naar boterbloemen, ge weet wel, bloemen met botergele blaadjes. Gij zult ze allereerst vinden: in weiden, langs wegen en dijken, in boschjes, in bleekveldjes. Om u te vergewissen, kunt ge zoo'n plantje nog uit den grond trekken; er zitten een aantal langwerpige knolletjes aan. Dit plantje heet speenkruid.

Wilt ge nu het rechte er van weten, dan moet ge het waarnemen, niet alleen bij dag, maar ook 's avonds en 's nachts, niet alleen als het zonnetje u naar buiten lokt, maar ook als Maart bezig is, zijn staart te roeren. Ge moet het gaan zien, als het nog jong is en ook, als het oud is geworden, ge moet letten op de bezoeken die het ontvangt van insecten. Misschien vindt ge die taak wat omslachtig; in dat geval raad ik u, eenige plantjes, bij voorkeur jonge, met aarde en al uit te steken en in uw tuin, in een bak met aarde of in bloempotten te zetten. Hierdoor kunt ge wat tijd van loopen uitwinnen, doch enkele malen moet ge toch naar de natuurlijke standplaats. Elke plant heeft haar eigen manieren, en „het doel” daarvan komt ge bij uw bloempot niet zoo gemakkelijk te weten.

Mag ik u bij uw waarnemingen een weinig behulpzaam zijn, laten wij dan de kennismaking beginnen bij den vorm.

In den grond vindt ge tweeërlei wortels: gewone draadvormige, zooals andere planten ze ook hebben, en de vijf- of peervormige knolletjes, die zoo uitnemend tot herkenning van dit kruid kunnen dienen. De draadachtige moeten, evenals wortels van andere plantenvoedsel uit den grond opnemen; de knolletjes echter zijn provisiekasten, waarin tijdelijk voedsel wordt weggeborgen, dat bestemd is om later dienst te doen. Het uiterlijk dier knolletjes verschilt, naar gelang zij met voedsel gevuld worden of daarvan beroofd; die, welke in het eerste geval verkeerden, zijn frisch, stevig, licht van kleur; de andere donkerder, rimpelig en voos, ongeveer als uitgelopen aardappels.

Nu zullen wij eens zien, wat boven den grond is. Van de nauwkeurige beschrijving der onbehaarde, glanzende bladen zien wij af; wie het geheele plantje bestudeert, zal deze intusschen ook wel eens opmerkzaam bekijken. Wij moeten echter wel vermelden, dat het plantje niet altijd staat, zooals in de afbeelding, maar dat de bladeren en de bloemstengel ook somtijds op den grond liggen.

Heel dikwijls zullen wij aan ons speenkruid boven den grond worteltjes kunnen aantreffen, geen gewone, maar knolletjes, kleiner en minder langwerpig dan die, welke in den grond zitten hoewel overigens sterk op deze gelijkend. Zoek daartoe slechts in de bladoksels. Ge weet, den bladoksel vindt men, waar de bladsteel uit den stengel komt, evenals onze oksels zitten, waar de arm uit het lichaam komt; het verschil is slechts, dat onze oksel de hoek is *onder* den arm en de bladoksel den hoek *boven* den bladsteel. Nu, in die bladoksels ziet men bij de meeste planten knoppen voor bladen of bloemen, maar bij het speenkruid worden, zooals ik zei, in die oksels menigmaal van die knolletjes gevonden.

Eindelijk bekijken wij de bloem. Van buiten vindt ge 3, enkele malen 4 of 5 blaadjes; dit is de kelk. Als de bloem nog maar een knop is, is de kelk grooter dan de binnenste deelen, en dient aan deze tot beschuttend omhulsel, doch na de ontluijing wordt dit anders. Hij groeit dan maar weinig, de andere deelen daarentegen zeer sterk, zoodat zij spoedig veel grooter zijn. Bij oude bloemen is de kelk afgefallen.

Binnen de kelk zit de fraaie, blinkend gele kroon, bestaande uit acht of meer blaadjes. Dit is het deel, dat de menschen eigenlijk de bloem noemen, en dat ook de oogen der insecten bekoort. Ge zult zien, dat de naar onder gekeerde zijde der bloemblaadjes anders gekleurd en minder fraai is dan de bovenzijde. Binnen de kroon zien wij een krans van gele voorwerpjes: draadjes, elk van een knopje voorzien, en daar binnen weer, in het hartje van de bloem, een korrelig kogeltje. Elk der geknopte draadjes is een meeldraad, elk der korreltjes een stampertje.

Ja, ja, zegt ge, dat weet ik al lang; eene bloem bestaat uit kelk, kroon, meeldraden en stamper; maar vertel nu liever wat nieuws. Ik zal mijn best doen, maar heb nog een oogenblik geduld, misschien wil een ander mijner lezers of lezeressen nog even aan een paar bijzonderheden herinnerd zijn. — Meeldraad en stamper te zamen zijn in staat, zaad voort te brengen, waaruit weer een ander plantje kan voortkomen.

Volg mij maar even met het potlood in de hand. Eerst teekent ge een rechtopstaand streepje met een kringetje aan zijn top. Dat zal een meeldraad voorstellen; het streepje is de helmdraad, het kringetje is een doosje: helmknop geheeten. We teekenen wat stippels om den helmknop heen; dat beduidt, dat het doosje opengegaan is en dat er een poeder uitkomt, stuifmeel geheeten. Nu even den omtrek van eene eierschaal geteekend, staande op het breede einde; den dooier er in. Dat moet een der stampertjes verbeelden, die eene jonge zaadkorrel bevat. Maak nu dicht bij den top een klein gaatje in uw eierschaal; dat is de fijne opening, die toegang geeft tot het inwendige van den stamper. Breng eindelijk eene stuifmeelkorrel op den stamper dicht bij die opening en laat er een draad uit de korrel komen, door de opening dringen en zich in het zaad begeven: het zaad is bevrucht.

Deze schetsjes gelijken op de dingen, die zij moeten voorstellen, niet veel meer dan eene laars op Italië of een oliekoek op Friesland, maar ik mag er toch op rekenen, dat gij de bloem zelve goed zult bezien en daarbij ook de loop gebruikt? Alleen wil ik er even op wijzen, dat het zaad, voor dat de stuifmeeldraad er in gedrongen is, *ei* of *zaadknop* genoemd wordt, en dat het eitje nimmer eene rijpe zaadkorrel kan opleveren, als die inwerking, die wij *bevruchting* noemden, niet heeft plaats gehad.

Het bevruchte eitje gaat zwellen, het stampertje, waarin het bewaard wordt, zwelt mee. Evenzoo al de andere stampertjes, waarop stuifmeel is terecht gekomen en wier eitjes door stuifmeeldraden bezocht zijn. Het korrelige kogeltje in het midden der bloem wordt dus grooter. Inmiddels vallen de andere bloemdeelen af. Eindelijk is alleen nog het kogeltje over. Als het zijne volle grootte bereikt heeft, valt het uiteen; elk stampertje komt afzonderlijk op de aarde te liggen. Het is nu een vruchtje, er zit ééne zaadkorrel in en deze zal tegelegenertijd gaan ontkiemen.

Hoe komen toch de stuifmeelkorrels op de stampertjes? Wel, dat is klaar. Vele meeldraden en vele stampers zitten vlak bij elkaar in ééne bloem, de korreltjes hebben maar uit hun helmknop naar een stampertje over te wippen. Zoo zou men licht denken en misschien gebeurt dit ook wel eens. Maar de regel is anders. Het stuifmeel, door eene zekere bloem opgeleverd, moet niet in die bloem blijven, maar terecht komen op de stampers van andere bloemen. Stuifmeelkorrels moeten verhuizen, van de plant, die ze heeft voortgebracht, naar andere planten. Die ver-

huizing, die overbrenging, geschiedt hier door insecten. Ge ziet ze van bloem tot bloem vliegen en in elke bloem eenige oogenblikken verwijlen. Vanzelf strijken zij daarbij beurtelings langs geopende helmknoppen der eene bloem en volwassen stampertjes der andere, en op die manier komt het stuifmeel over. Vang maar eens eenige insecten, die de bloemen bezoeken en bezie ze desnoods met de loep. Gij zult ze min of meer bestoven vinden, een bewijs, dat zij werkelijk het poeder aan hun lichaam overdragen en bezig zijn hunne diensten te verleen.

En hoe komen ze nu zoo volijverig in den dienst van het speenkruid? Wie zet deze tuinlieden in de vrije natuur aan het werk om de stampertjes te bevruchten? Zijn deze kleine diertjes ook al bloemenvrienden? Wel mogelijk, maar op eene bijzondere manier. Zij lusten graag, wat de bloemen hun bieden: honig. Elk bloemblaadje heeft daarvan het honderdste deel van een druppel. Niet veel inderdaad!. Slechts even genoeg, om nog door een heel fijn tongetje geproefd te worden, wanneer het blaadje wordt afgeplukt en het onderende daarvan in den mond wordt gestoken. Maar een insect is ook maar een klein diertje met een fijn mondje en het bezoekt op een dag zeer vele bloemblaadjes. Zoo haalt het dus zijn kostje op, krijgt daarbij onwillekeurig stuifmeel aan het lijf en brengt dat over.

Het speenkruid behoort tot onze vroegste bloeiers. Ja, men zou kunnen vragen, waar toch in de eerste voorjaarsdagen die menigte van bloeiende plantjes van daan komen. In enkele dagen brengt de grond van bosch en veld er duizenden voort.

Menig leger is niet zoo spoedig mobiel als deze talloze schaar van Flora's kinderen. Maar zij waren dan ook sinds lang gereed. Reeds in den vorigen zomer waren de knolletjes in den grond aanwezig, die na het eindigen van den winter met haast — zij hebben inderdaad haast, gelijk gij zien zult — bloeiende plantjes gaan voortbrengen. Dat die plantjes zich zoo bijzonder snel kunnen ontwikkelen, danken zij aan de knolletjes. Zij behoeven namelijk hun eerste voedsel niet, evenals andere planten, uit den grond en uit de lucht te halen en dan te verwerken, neen, zij vinden het in die knolletjes reeds kant en klaar. Dat spaart hun tijd uit en stelt hen in staat, om al te bloeien op een tijd, dat andere planten, die uit zaad moeten op schieten, nog nauwelijks er aan kunnen denken, om boven den grond te komen.

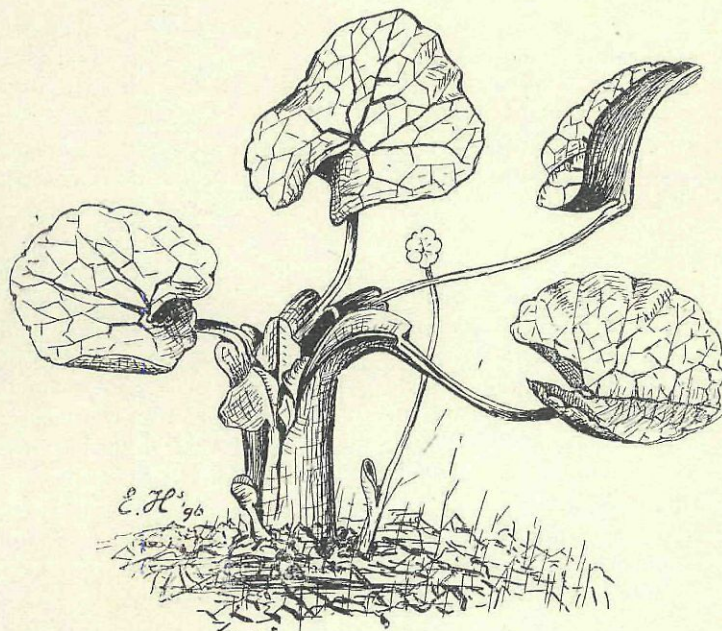
Het voedsel, dat in de knolletjes is opgetast en waarmee zij zulke wonderen verrichten, is eene soort van meel. Hoe zij er aan gekomen zijn, zullen wij te weten komen, als wij de geschiedenis van het bloeiende speenkruid volgen. De groene bladen doen een heel belangrijk werk. Door middel der vezelige wortels, welke het plantje bezit, ontvangen zij voedsel uit den grond en zelf nemen zij uit

de lucht een gas op, dat koolzuur heet. Uit het bodemvoedsel en het koolzuur bereiden zij het bedoelde meel. Er zit dus, hoe vreemd het klinkt, meel in groene bladen. En dat meel wordt vervoerd naar alle punten, waar de plant moet groeien. Moet er een nieuw blad of een worteltje ontstaan en schiet het voedsel, dat de knolletjes hebben aan te bieden, tekort, dan zenden de bladen wat meel daarheen (in eenigszins veranderden, vloeibaren toestand.)

Wij hebben reeds gezien, dat in de bladoksels dikwijls knolletjes groeien. Dat geschiedt ook uit meel, door de bladen bereid en geleverd. De meeste knolletjes ontstaan echter in de oksels der onderste bladen, dus gelijk met de oppervlakte van den grond. Zij boren door den bladsteel heen en komen op die wijze in den grond terecht. Dat zijn de knolletjes voor het volgend jaar. Zij worden door de bladen rijk van voedsel voorzien.

Nu zal het duidelijk zijn, dat de rimpelige vooze en de vaste, stevige knolletjes, die wij aan een bloeiend plantje vinden, een jaar in ouderdom verschillen. De eerste zijn van het vorige jaar en hebben het bloeiende plantje voortgebracht, de laatste zijn pas gevormd en zullen het volgende jaar dezelfde taak te vervullen hebben.

Wanneer de bloemen van het speenkruid zijn uitgebloeid, gaan ook zachtjes aan de bladen verwelken, verdrogen en sterven, en als het voorjaar ten einde is, is ook de heele vriendelijke bloemenschaar verdwenen. Zij is als weggevaagd van de aarde; andere planten nemen haar plaats in, alsof het speenkruid er nooit geweest ware.

Ontluikend Speenkruid, Vondelpark 15 Jan. '96.

Maar wie goed zocht, zou nog wel iets kunnen vinden: de knolletjes, zoowel die, welke in de hogere bladoksels gevormd waren en bij het verwelken der bladen op den grond zijn terecht gekomen, als de andere, die in den grond zijn voortgebracht. Bovendien ook — doch dan zou er bijzonder goed gezocht moeten worden — rijpe vruchtjes. Aan deze geringe overblijfselen is nu de instandhouding der soort opgedragen. Doch zomer, herfst en winter zullen weer eerst voorbij moeten gaan, vóór zij jonge plantjes voortbrengen. 't Zou kunnen wezen, dat de vruchtjes iets vlugger er mee zijn dan de knolletjes, maar deze kunnen wij bijna geheel buiten beschouwing laten. Want — dit is wel een zeer opmerkelijk feit — ons plantje brengt dikwijls geen rijpe zaden voort. Hoe dit komt, — of de insecten misschien niet voldoende helpen, of er wat hapert aan het stuifmeel dan wel aan de eitjes, schijnt nog niet uitgemaakt. Maar het zijn hoofdzakelijk de knolletjes, die het speenkruid vermenigvuldigen. Opmerkelijk noemen wij dit, omdat de bloem toch, we zouden haast zeggen, het officiële voortplantingswerktuig in de wereld der planten is.

Het leven en werken van het speenkruid duurt toch maar

vrij kort. Onze voorjaarsbode komt, bloeit en verdwijnt nog voor den zomer. En rust dan weer tot de volgende lente. Eerst eenige weken, hoogstens enkele maanden hard, heel hard werken en dan lang en vast slapen. Waartoe eerst die haast, die drift, en dan die lange rust?

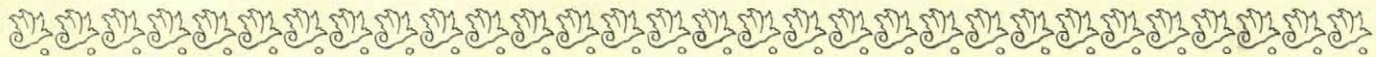
Wel, wat het speenkruid noodig heeft, kan het in den zomer en den herfst niet zoo gemakkelijk krijgen. Wat mag dat dan wel zijn? Och, eenvoudig maar licht en lucht, die andere planten evengoed behoeven. En ge begrijpt wel, waarom die in de lente het best te verkrijgen zijn. Dan zijn de boomen in het bosch nog kaal en kan het zonnelicht nog ongehinderd op den grond vallen en de wind nog vrij door de takken spelen. Dan zijn de hooge kruiden in velden en langs wegen nog niet opge-

schoten, die ons speenkruid daar door hunne schaduw zouden hinderen.

Daarvoor dient dus al die haast. Het speenkruid wil in het bosch de boomen en op het veld de hooge kruiden vóór zijn. Het wil ongestoord genieten in den gunstigen tijd en gaat, als de tijden moeilijker worden, slapen.

Er zijn nog vele andere kruiden, die in het vroege voorjaar zoo snel voor den dag komen en daarna weer spoedig verdwijnen. Zij hebben alle, evenals het speenkruid, eene provisiekast in den grond. Bij verscheidene, die ook knolletjes of ook wel bolletjes, hebben, is dit bijzonder duidelijk te zien. Ik zou u raden, maar eens eenige van die vroegbloeiërs daarop na te kijken.

J. J.

Een week in een vogelparadijs.

Het eiland Texel is onder de aardrijkskundigen terecht bekend om de groote verscheidenheid van grondsoorten, waaruit het is opgebouwd. De kern ervan wordt gevormd door eene grindhoogte, die, vanuit zee gezien, veel heeft van een reusachtige molshoop en voor een deel is begroeid met een boschje van eeuwenoude beuken met jonger hoogopgaand eiken- en ahorngeboomte. Naar het Westen en Noorden sluit zich aan die „Hoogen Berg” (15 M.) een wijde uitgestrektheid zandgrond aan, terwijl zich in het O. een breede strook laagveen bevindt, die door een zware dijk tegen de golven van de Zuiderzee beveiligd moet worden. Duinen strekken zich uit van de Z. O. punt, om het Zuiden en Westen tot in het uiterste Noorden, nabij de Cocksdorp, waar zij in de Oostelijke zeeoewering overgaan en zoo de groote Eierlandsche polder helpen insluiten, die met de polder het Noorden en de Prins Hendrik polder de kleigronden vertegenwoordigt. Het strand langs de duinen is over het algemeen zeer breed, vooral in het zuidwestelijk deel van het eiland, terwijl in het N. O. bij laag water onafzienbare slikken droogvallen, waar dan duizenden watervogels van allerlei soort rijkelijk voedsel vinden. Doch ook binnendijs is voor hen de tafel gedekt; een groot deel van het eiland — al het laagveen en de helft van de zandgronden — ligt zeer laag en bevat uitgestrekte plassen: herinneringen aan vroegere doorbraken, die weer door tal van slooten en kreeken met elkander in verbinding staan. Van Maart tot November nu wemelt het hier van kieviten, grutto's, kluiten, tureluurs, kemphanen, plevieren, sterntjes en meeuwen. Overal in het lage land liggen hun nesten verscholen en het eierzoecken neemt in het voorjaar een gewichtige plaats in onder de bezigheden der eilanders, vooral der jongeren.

Maar niet alleen water- en weidevogels vinden een schuilplaats op het gastvrije eiland; ook voor de boomvogels is gezorgd. Wel zijn de duinen geheel boomloos, ten minste als we de kruipwilg, de duindoorn en een enkele jeneverbes buiten rekening laten, maar over het geheele eiland liggen om en bij de boerderijen of ook wel geheel

afgezonderd, boschjes van elzen, esschen, berken en wilgen waartusschen meidoorns en lijsterbessen „vanzelf” opschieten. Deze boschjes, waarvan sommige wel eenige H.A. groot zijn, worden over 't algemeen slecht onderhouden; feitelijk wordt in de meeste alleen maar eens in 't jaar wat gekapt voor stokken en paaltjes. Allerlei varens bedekken er de grond, terwijl dichte braamboschen, wilde hop en kamperfoelie sommige deelen ervan tot eene ondoordringbare wildernis maken. De kleineren onder onze gevederde vrienden doen daar natuurlijk hun voordeel mee: alle grasmusschen, alle boomzangers, de spotvogel, roodborstje, verschillende gorzen en vinken en meezen, het winterkoninkje, de grauwe vliegenvanger, de roode klauwier, allen hebben er hun nesten. In oude dijken hebben oeverzwaluwen kolonies aangelegd, tapuiten broeden in de tuinwalleltjes, bergeenden in de konijnenholen in de duinen. Nu heb ik van de roofvogels nog niet eens gewaagd, noch van den enkelen ijsvogel en nachtzwaluw, die ik er heb aangetroffen, evenmin van de zeldzame bezoekers op de najaarstrek — maar heb ik ongelijk, wanneer ik het grootste onzer Waddeneilanden een vogelparadijs noem? En een bloemenparadijs is het ook; als ik daarover begin, dan raak ik niet uitgepraat.

Het is dan ook geen wonder, dat, toen in het voorjaar van 1894 in „Artis” de behoefte ontstond aan nesten en eieren van steltloopers en versche vogels zelve, Texel het aangewezen jachtveld was, om ze te verkrijgen. Zij moesten dienen voor de uitbreiding van de nieuwe collectie Nederlandsche fauna, die niet alleen de opgezette dieren bevat, maar hun nesten, eieren en jongen, smaakvol gerangschikt in een omgeving, die zoo getrouw mogelijk een nabootsing is van de gewone verblijfplaats der „voorwerpen.”

Op dat oogenblik had mijn vriend Steenhuizen, de conservator van Artis, reeds vier groepen voltooid, die, en terecht, door alle kenners om 't zeerst bewonderd worden.

Nu zou Steenhuizen er op uit, om nieuw materiaal te verzamelen en daar ik door een langdurig verblijf op Texel met zijn gevleugelde en andere tweebeenige bewoners nog al op een goede voet stond, werd er gewacht